

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Spauda ir informacija

INFORMACIJA SPAUDAI Nr. 12/08

2008 m. kovo 3 d.

NAUJA PROCEDŪRA LAISVĖS, SAUGUMO IR TEISINGUMO ERDVĖS SRIČIAI: PREJUDICINIO SPRENDIMO PRIĖMIMO SKUBOS TVARKA PROCEDŪRA

Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė yra viena iš sričių, kur pastaraisiais metais suintensyvėjo įstatymų leidyba. Šitaip buvo priimti nauji tekstai, kurie nacionaliniams teismams kartais kelia opių Bendrijos teisės aiškinimo ar galiojimo klausimų. Šioje, kaip ir bet kurioje kitoje srityje, labai svarbu, kad Bendrijos taisyklės būtų vienodai taikomos visoje Sąjungos teritorijoje.

Viena iš Teisingumo Teismo užduočių ir yra taikant prejudicinio sprendimo priėmimo procedūros mechanizmą prisidėti prie šio vienodo taikymo. Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę sudarančioms sritims, nurodytoms atitinkamai Europos Sąjungos sutarties VI antraštinėje dalyje (policijos ir teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose) ir Europos bendrijos steigimo sutarties Trečiosios dalies IV antraštinėje dalyje (vizos, prieglobstis, migracija ir kitos su laisvu asmenų judėjimu susijusios politikos sritys, visų pirma – teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose), dažnai būdinga skuba, į kurią neleidžia atsižvelgti įprasta prejudicinio sprendimo priėmimo procedūra, vidutiniškai trunkanti pusantų metų dėl, visų pirma, daugybės šios procedūros dalyvių bei sunkumų, susijusių su pastabų, kurias gali pateikti kiekviena to pageidaujanti valstybė narė, vertimu. Tokiose bylose nacionalinius teismus tai gali atgrasyti kreiptis į Teisingumo Teismą.

Būtent todėl Teisingumo Teismas, paragintas Tarybos, pasiūlė įtvirtinti **naują procedūros formą: prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą**¹. Ši procedūra, taikoma nuo 2008 m. kovo 1 d., turėtų leisti Teisingumo Teismui nedelsiant ir per terminą, kuris buvo labai sutrumpintas, nagrinėti jautriausius klausimus, susijusius su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, kurie gali kilti, pavyzdžiui, tam tikrose asmens laisvę ribojančiose situacijose, kai atsakymas į pateiktą klausimą yra lemiamas sprendžiant dėl sulaikyto asmens ar asmens, kurio laisvė yra apribota, teisinės padėties arba kilus ginčui dėl tėvų teisių ar vaikų globos, kai teismo, į kurį kreiptasi remiantis Bendrijos teise, jurisdikcija priklauso nuo atsakymo į prejudicinį klausimą.

Ši nauja procedūra nuo įprastos prejudicinio sprendimo priėmimo procedūros skiriasi trimis esminiais aspektais.

¹ 2007 m. gruodžio 20 d. Tarybos sprendimas dėl Protokolo dėl Teisingumo Teismo statuto pakeitimo ir Teisingumo Teismo procedūros reglamento pakeitimai, kuriuos jis priėmė 2008 m. sausio 15 d. (ES OL L 24, 2008 m. sausio 29 d., p. 39).

Pirma, prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūra siekiant spartumo skiria dalyvius, kuriems leidžiama dalyvauti rašytinėje proceso dalyje, ir tuos, kurie turi teisę dalyvauti žodinėje proceso dalyje. Iš tikrųjų per šią naują procedūrą rašytines pastabas proceso kalba ir per trumpą terminą gali pateikti tik pagrindinės bylos šalys, valstybė narė, kurios teismas pateikė prašymą priimti prejudicinį sprendimą. Europos Komisija ir prireikus Taryba bei Europos Parlamentas, jeigu nagrinėjamas jų priimtas aktas. Kiti suinteresuotieji asmenys ir kitos valstybės narės nei ta, kurios teismas pateikė prašymą priimti prejudicinį sprendimą, neturi tokios teisės, bet jos kviečiamos dalyvauti posėdyje, kur gali, jei pageidauja, žodžiu pateikti savo pastabas dėl nacionalinio teismo užduotų klausimų ir gautų rašytinių pastabų.

Antra, labai pagreitėja šių bylų, pateiktų pagal šią naująją procedūrą, nagrinėjimas Teisingumo Teisme, nes visos bylos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės, vos tik pasiekusios Teismą, perduodamos penkių teisėjų kolegijai, kuri specialiai paskirta vienerius metus atrinkti ir nagrinėti šias bylas. Jeigu ši kolegija nusprendžia patenkinti prašymą taikyti prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą, ji priims sprendimą netrukus po posėdžio, prieš tai susipažinusi su generalinio advokato nuomone.

Galiausiai, siekiant norimo paspartinimo, procesas praktikoje iš esmės vyks pasitelkiant elektroninį ryšį. Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų, pagrindinės bylos šalių, valstybių narių bei Bendrijos institucijų keitimasis informacija, kiek įmanoma, vyks per šią ryšio priemonę.

Teisingumo Teismas šiais esminiais prejudicinio sprendimo priėmimo procedūros pritaikymais siekia atsižvelgti į skubą, kuri gali būti būdinga byloms laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės srityje.

Teisingumo Teismas nacionaliniams teismams yra pateikęs praktinių rekomendacijų, kurias galima rasti jo interneto svetainėje:

<http://curia.europa.eu/lt/instit/txtdocfr/txtsenvigueur/noteppu.pdf>

Dokumentas prieinamas šiomis kalbomis: visos

Ši informacija spaudai taip pat pateikta Teisingumo Teismo interneto tinklalapyje
<http://curia.europa.eu/lt/actu/communiqués/index.htm>

Detalesnės informacijos teiraukitės Gitte Stadler

Tel. (00352) 4303 3127 Faks. (00352) 4303 3656.